

---

## Localitzada una foca al litoral català

**Aquest és un fet realment rar, ja que l'exemplar és de l'espècie atlàntica 'foca comuna' *Phoca vitulina*, que acostuma a arribar al Mediterrani**

**Sembla que es tractaria d'una foca adulta i seria la mateixa observada la setmana anterior al litoral de Castelló**

**Malgrat la raresa de l'observació, cal estar preparats per a una eventual observació de l'amençat vell marí, l'única foca mediterrània en perill d'extinció**

Un practicant de pesca submarina a pulmó lliure va trobar-se cara a cara, el passat 17 de maig, a les 8 del matí, amb una foca 'de la mida d'una persona' a 300 metres de la costa de Sant Andreu de Llavaneres (Maresme). El pescador va identificar clarament que es tractava d'una foca 'de color gris amb taques clares' i va contactar amb un altre submarinista que hauria observat una altra foca a les illes Messines a Cadaqués (Alt Empordà) precisament l'endemà, el 18 de maig.

No és el primer cop que la Xarxa de Rescat de Fauna Marina del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural rep un avís de la presència d'una foca a Catalunya. De fet, una eventual troballa d'un exemplar té un protocol dins la xarxa (podeu veure la fitxa de recollida de dades davant un eventual rescat aquí <http://bit.ly/1hpEoDC>). Les últimes referències d'aquesta espècie a Catalunya, les trobem en un exemplar de foca comuna jove que va arribar al delta de l'Ebre, l'any 2000.

Aquestes dues observacions recents, de la primera de les quals tenim informació directa i en donem total credibilitat, coincideixen en el temps amb dues cites recents d'observacions de foca al litoral de Castelló conegudes via internet:

- Una foto presa el 10.5.2014 a la platja rocosa de "La Renegà", entre Benicàssim i Orpesa, Castelló a les 18 h i a uns 40-50 metres de la costa (Sara Guillamón).
- Una foca a la platja de Torrenostra, Torreblanca, Castelló, el dia 11.5.2014 (Fernando Basurto), 18 km al nord de l'anterior.

La distribució d'aquestes observacions i les característiques observades en les dues de Castelló i la de Sant Andreu de Llavaneres fan pensar en un mateix exemplar que ha recorregut la costa ibèrica de llevant, de sud a nord. En el supòsit que l'observació de Cadaqués sigui finalment contrastada, la distància mínima entre ambdós punts, 114 km, és perfectament nedable per a un

■ Comunicat de premsa ■

mamífer marí, que pot arribar a nedar a 19 km/h en les 28 hores transcorregudes entre les dues cites. L'exemplar és una foca procedent de l'Atlàntic que hauria entrat a la Mediterrània i ara va costejant 'direcció nord'. Segurament, l'exemplar estaria cercant la seva àrea de distribució septentrional original i potser desconeix que es va endinsant cada cop més a la Mediterrània.

Des del Departament d'Agricultura, s'ha alertat al propi Cos d'Agents Rurals i als seus homònims del sud de França perquè estiguin alerta davant una possible nova observació d'aquest exemplar.



**Figura 1**

Observacions de foca (cf. *Phoca vitulina*) el maig de 2014. La distància mínima entre Sant Andreu de Lllavaneres i Cadaqués, costejant, és de 114 km (traçat blau). Entre l'observació del Maresme i de l'Alt Empordà (encara sense dades confirmades) haurien passat 28 hores, per la qual cosa una eventual navegació directa s'hauria pogut produir a 4 km/h, ja que *Phoca vitulina* pot desplaçar-se a un màxim de 19 km/h. (Font: #XRFM/DAAM)

### Per què és important aquesta observació de foca?

A la Mediterrània, hi ha una espècie de foca, el vell marí *Monachus monachus*, declarada en perill d'extinció en el *Real Decreto 139/2011, de 4 de febrero, para el desarrollo del Listado de Especies Silvestres en Régimen de Protección Especial y del Catálogo Español de Especies Amenazadas*.

Segons Manel Gazo, professor del Departament de Biologia Animal de la Universitat de Barcelona i director de SUBMON, hi ha un degoteig constant d'albiraments de vell marí en zones costaneres de les quals havia desaparegut fa més de 50 anys d'Itàlia, Còrsega, Croàcia, Líbia i fins i tot Espanya. A Itàlia, per exemple, en els darrers 15 anys, s'han pogut validar una cinquantena d'albiraments d'aquesta espècie, sobretot en aigües de les illes occidentals al

■ Comunicat de premsa ■

---

voltant de Sicília i al nord de Sardenya, i també hi ha hagut albiraments confirmats al centre i al nord-oest de la península italiana. A la regió d'Ístria, a Croàcia, han aparegut en els darrers 5 anys exemplars que han pogut fins i tot ser monitoritzats. En el cas d'aigües del mar Balear, cal citar l'albirament confirmat a la Reserva Marina de l'Illa del Toro, a l'oest de Mallorca, on el 2008 es va fotografiar un exemplar sota l'aigua, del qual es va tenir informació durant uns mesos per diferents indrets de l'arxipèlag Balear. Cal, doncs, estar preparats i intentar normalitzar la situació, perquè de ben segur es produirà un albirament de vell marí en aigües catalanes.

La cita recent d'aquesta foca comuna indica que, com altres vertebrats, els marins també exploren àrees fora de la seva àrea de distribució. Això passa regularment amb observacions d'ocells, alguns dels quals acaben incorporant-se a la nostra avifauna regular; altres simplement són divagants per causes climatològiques o de desorientació. Però també ha passat en temps recents amb una cita de balena grisa (*Eschrichtius robustus*), pròpia del Pacífic i que es va passejar per la Mediterrània fins que va tornar a l'Atlàntic, on podria haver arribat a causa del desglaç del pas del nord-est.

Si algú troba un cetaci, tortuga, foca o tauró protegit al litoral, cal que truqui al telèfon d'emergències 112 o al telèfon del Cos d'Agents Rurals del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural.

També ens podeu seguir a través de [facebook.com/agricultura.cat](https://www.facebook.com/agricultura.cat) i [twitter.com/agriculturacat](https://twitter.com/agriculturacat).